

תמליל שיעור הגר"ד מורגנשטרן שליט"א - על חובת הזהירות מסכנת הקורונה לאחר הפסח וקיום מניינים

הקדמה:

שאלה כללית, האם הסכנה מהנגיף כבר חלפה? האם המצב כיום טוב יותר מלפני פסח?

ניתן להשיב בקצרה: המצב שלנו לא טוב. חובת הזהירות נדרשת במשנה תוקף.

נסביר יותר. אחד הדברים הקשים בנגיף הזה שמתפשט ועובר מזה לזה, גם כשאין שום סימנים שחולה, ולפעמים לא מתפתח בכלל סימנים, ואפילו אם מתפתח עד שמגיעים הסימנים יכולים לעבור כמה ימים שיכול כבר להדביק את סביבתו. (בסיכום חולי קורונה בארץ כאשר מספר הכללי עמד ב-11,565 בדיקות חיוביות, 3450 היו בלי שום סימנים של חולי).

גם כשחושש שחולה, ומזמין בדיקה, יש מקרים רבים שבני המשפחה של החולה שייתכן שגם הם נדבקו, ממשיכים להסתובב בין האנשים. וכבר היו מקרים שעד שהמשפחה נכנסו לבידוד כבר הספיקו להדביק את השכנים. (ומן הראוי שכל אחד שחושש שהוא נדבק, ואפילו אם רק איבד חוש טעם ואור ריח, שגם הוא וכל משפחתו לא יצאו מן הבית עד אחרי שהוא מקבל תשובה לבדיקת קורונה שלילית. ואם התשובה חיובית צריכים לקיים תנאי הבידוד של משרד הבריאות).

נוצר מצב שאנו תלויים ברחמנות של השכנים ובשיקול הדעת שלהם... השכנים בבנין או בעיר או בארץ, וכו'.

אספר על שני מקרים שאירעו בימים אלו, בכדי שנבין כמה המצוקה גדולה כיום.

יהודי לא הרגיש טוב, היו לו חום, שיעול יבש, שכנו שידע ממצבו רואה שהוא הולך ומתפלל במנין ומסתובב בחוץ, השכן שאל אותו, אתה הרי לא מרגיש טוב, למה אתה מסתובב בחוץ?? החולה השיב: "אני מפחד שאם אלך לבדיקה המדינה יחייבו אותי ללכת למלונית, אז מעדיף לא להבדק...", השכן התפלא בפניו: "אתה הרי מסכן את השכנים, איך אתה עושה דבר כזה?!", "מה עם המניין שאתה מתפלל איתם?..." נו נו, הגיב החולה. לאחר כמה ימים כבר באו מים עד נפש, החולה סוף סוף הולך להבדק, השכן שאל אותו: "איך אתה נוסע להבדק?", "במונית!" השיב החולה אתה מיידע את הנהג על מצבך? נו נו. לבסוף מתברר שהחולה פשוט נסע באוטובוס... כמובן שתוצאות הבדיקה היו חיוביות....

מקרה נוסף, משפחה שיש כמה ילדים חולים בקורונה, אחות נשואה מחוץ לבית מגיעה כל יום לטפל בחולים, האחות המסורה יוצאת ובאה מבית אחיה החולים, מסתובבת ברה"ר - ללא מסכה! למה??

אם אנחנו תלויים בשיקול דעת של השכנים המצב לא טוב. לא כולם מבינים, יש גם 'חכמים' שטוענים שזה כמו כל שפעת, כל שנה יש שפעת ויש חולים ומתים, אז מה יש? אותם "חכמים" כנראה לא יודעים על שהנפטרים בארה"ב מהנגיף ממתנינים שלשה או ארבעה ימים עד שהח"ק מגיעים לקבור

אני פונה שוב לציבור בתקווה שיהיה תועלת בדברים האלו. הזכרנו מה שאמרו חז"ל אין פורעניות באה לעולם אלא בשביל ישראל. בימים אלו יש בעולם פורענות גדולה שלא ראינו כמותה עשרות רבות של שנים.

כל אחד צריך לחפש ולפשפש במעשיו לדעת מה הקב"ה רוצה שיתקן.

הזכרנו, שניתן ללמוד מנגיף זה עד כמה כל יחיד אחראי על הזולת ועל כל העולם כולו. הנה, נגיף שהתחיל אצל אדם בודד, וכבר הגיע למיליוני בני אדם ועשרות אלפי בני אדם מתו רח"ל, הכל התחיל אצל אדם אחד וכבר הגיע לכל העולם כולו. ואם כך כח השפעת היחיד בעולם הגשמי, ק"ו בעולם הרוחני כמה גדולה השפעתו של האדם היחיד, על כל העולם כולו!

אנחנו עוברים תקופה לא קלה, בפרט מאז שאנשים לא יכולים לצאת מהבית, הדבר הזה מאוד קשה, קשה לא לצאת לתפילות, לא לצאת ללמוד, קשה עם הילדים בבית כשאין להם מוסדות לימוד ואין תעסוקה. קשה מאוד מאוד.

בכל זאת, צריכים לראות את התקופה כאגר מיוחד, בו ניתן להתחבר יותר להקב"ה בתפילה ובלימוד, אפשר להגיע לאחדות טובה יותר במשפחה מימים רגילים. **צריך לזכור שלפי גודל הקושי כך השכר גדול יותר - לפום צערא אגרא".**

אתמול לבד אירע דבר קורע לב, נפטר יהודי צדיק ות"ח, מטפל בבחורים מתמודדים, צעיר לימים בן 48 בלבד, אב ל-14 ילדים, ללא מחלות רקע, הלך לעולמו והותיר יתומים רבים. כמו"כ, נפטר יהודי מיוחד, לפי מה שמתארים מדובר בבעל מידות נפלא שקשה לתאר, ת"ח גדול, הלך לעולמו בן 63, רח"ל.

בארה"ב המצב קשה מאוד שלאחר חג הפסח, כ-1000 יהודים התחילו לשבת שבעה! רק מכל הנפטרים בפסח, רח"ל, מצב נורא ואיום. סיפר לי רופא חרדי מארה"ב שיש מקרים שניחם אבלים (כנראה בטלפון), האבלים צעירים שלא שמרו על הכללים, הלכו לבקר את הוריהם המבוגרים, ומתברר למפרע שהיו חולים בנגיף והדביקו את הוריהם ובעקבות כך הלכו לעולמם. אנשים אלו לא מסוגלים לסלוח לעצמם, על שעל ידם הסתלקו הוריהם, רח"ל.

הלכה הנוגעת למעשה:

מה מצבנו היום?

מה שבאנו היום לדבר. לפי הידיעות שמגיעות וכן מהשאלות שנשאלות, נראה שהמצב היום לא מספיק ברור לציבור. יש

אותם, עומס כה נורא יש להם!... הם כנראה לא יודעים על אלפי האנשים שיושבים שבעה, לא יודעים על מאות ואלפי המונשמים, זו שפעת רגילה!?

בקשר לשמירת מרחק של 2 מ', כבר דיברנו שזה לא פשוט שמועיל 2 מ', יש שימשיכו להתפלפל בזה אם ה-2 מ' זה בדיוק או לא, אבל מה שברור - מדובר במחלה חדשה, אין מספיק ידע לגביה, לא יודעים בבירור איך זה עובר מאחד לשני, יש חולים רבים, יש חולים שלא יודעים שהם חולים שמסתובבים, בקיצור מצב לא פשוט בכלל.

כאן נשאלת השאלה הגדולה, מה פשר ההקלות שהקילו המדינה, איך ייתכן שיש הקלות אם הדברים כ"כ לא פשוטים כמו שאמרנו. אמנם ההקלות מוגבלות, אך מה קרה? מה נשתנה? מתברר שיש אילוצים פוליטיים וכלכליים, ומשיקולים שלהם החליטו שאין ברירה ועשו כמה הקלות.

האם ניתן כבר להתפלל במנין למטה? האם הסכנה באמת חלפה לה?

א) מניינים :

הרשויות הודיעו שניתן לעשות מניינים בחוץ, אלא שצריכים להיות לא יותר מ- 19 אנשים, להתרחק 2 מ', ללבוש מסכות. נו, מה באמת קורה בשטח? אינני יוכל לומר בכל מקום, אבל לפי הדיווחים שהגיעו מרמת שלמה וממקומות אחרים, לא רק שלא שייך לשמור על הכללים, אלא שהכללים פשוט לא נשמרים!!! ראייתי בעיני מניינים בלי מסכות, ראייתי עומדים בסמיכות להניח תפילין, אחרי התפילה מדברים א' עם השני. א' מתחיל שמו"ע, מגיע אחר ונעמד קרוב אליו. בקיצור הכללים ממש לא נשמרים... סוף דבר. דומה שנכשלנו. לא שמישהו באמת חשב שניתן לקיים מניינים עם שמירת כל התנאים האלו.

כאמור, גם אילו היו נשמרים הכללים הדבר לא פשוט. מרחפת סכנה ברורה. פרסמו שיהודי מארה"ב הגיע למחות במנין שהתקיים בבית הכנסת על שמסכנים ומסתכנים, הללו החלו לצעוק עליו, אתה נגד מניינים מי שמך לדבר? הוא שאל אותם - לא מספיק נפטרים? לא מספיק יושבים שבעה? לא מספיק קרנות הוקמו בשביל יתומים ואלמנות, אתה רוצה שיקימו גם בשביל הילדים שלך קרן?

350 רופאים מכל ארה"ב - חתמו על מכתב בו כתבו: "אין לעשות מניינים בחוץ בשום אופן! סכנה גמורה!!!" כך שלפי כל האמור עפ"י ההלכה **אין לקיים מניינים כלל וכלל!** כך גם שמעתי שדעת גדולי ראשי הישיבות שליט"א וכן שמעתי מהרבה מגדולי הפוסקים שליט"א.

לא ניתן לומר זה לא אחריות שלי, אני עומד בצד, ואני לובש מסכה, זה לא בעיה שלי מה שהם לא שומרים על הכללים. זה לא נכון. יש כאן אחריות הדדית, אתה אחראי על המתרחש במנין. הרבנים בליקווד הוציאו מכתב בו כתבו שאם מתפללים דרך המרפסות ומגיע מישהו אחד שלא מקיים את הכללים, על השי"ץ להפסיק את תפילתו בכל מקום שהוא, אם באמצע קריה"ת צריך להפסיק באמצע.

מי שחושב שבגלל שמשרד הבריאות הודיעו שיותר לעשות מניינים זה נהיה יותר מבלי לשאול את הרבנים, הרי שהוא

מודיע בזאת שלא חוקי ההלכה הם הקובעים אצלו, לא תורתנו הקדושה קובעים אצלו, הקובעים הם חוקי המדינה, רח"ל! יש טוענים שאם מותר חנויות אז גם מניינים צריכים להיות מותרים, ועוד טענות וטענות כהנה וכהנה, מה זה קשור לנושא אם עפ"י ההלכה זה מותר או לא? הרי הדבר ברור שיש סכנה ועפ"י התורה אסור לאדם להכניס עצמו וכ"ש אחרים לספק פיקו"נ.

אם כל הכאב, צריך להמשיך במה שעשינו עד היום. ברור שעדיף להתפלל ביחידות מאשר להכנס בספק סכנה.

ב. חבישת מסכה :

חבישת המסכה - ממש מצילה חיים, והיא חשובה והכרחית מאוד מאוד בשביל שלא להדביק אחרים ח"ו. אמנם אין עיקר מטרתה להגן על הלובש, עיקר מטרתה שלא להדביק אחרים. (לגבי מניעת הדבקה צריך להזהר שלא לסמוך על המסכה ולהתקרב לאחרים, משום שרוב המסכות אינן מונעות מהחובש מלהדבק אלא מלהדביק אחרים). חשוב להקפיד שהמסכה תהא מולבשת בצורה מושלמת ואטומה על הפנים.

לענ"ד, מי שהולך ברחוב בלי מסכה במקום שיש אנשים אחרים, הרי שהוא מכריז קבל עם ועדה - לא איכפת לי מהחיים של הזולת, לא איכפת לי על חיי השכנים שלי וחיי משפחתי! אני צדיק, אני אחיה, על האחרים הוא כלל לא חושב. הסכנה לא רק למבוגרים אלא גם לצעירים ללא מחלות רקע!

ג. מקוואות הגברים :

דבר אחרון, בקשר למקוואות הגברים. הודיעו על פתיחתם ובתנאי שיהיו רק שלשה בבת אחת. הדבר הזה לגמרי לא מובן. כולנו הרי יודעים כמה נשמרים הכללים במקוואות. וגם אם נשמרים הכללים, הרי יש מגע באותם כלים / ידיים / מעקים וכו', כשהם רטובים, ובור הטבילה עצמו צריך לוודא שיש בו כמות מספקת של כלור, הדבר הזה פשוט תמוה איך יתכן להתיר דבר כזה?

אחד כתב דבר נכון. מוטב לטבול בים של דמעות על המצב הנורא שעם ישראל שרוי בו, ולא לטבול במקוה.

נסיים ונאמר, לצערינו הגדול אנחנו רחוקים מאוד מהמצב שניתן עפ"י התורה לחזור לשיגרה, אנחנו צריכים להחמיר בכל הקשור לפיקו"נ, ולהיות אמיתיים עם עצמנו מה עלול להיות בכלל סכנה.

נתחזק בתורה ועבודה וגמילות חסדים, ונתפלל שבמהרה יבוא לנו את משיח צדקנו.